

serne dem, og jeg kan garantere for, at uanset at jeg nu siger, at vi skal holde fast i den politiske udvikling, vil jeg så sandelig også, som jeg har gjort hidtil i mine samtaler med både hr. Primakov, den tidligere udenrigsminister, og hr. Ivanov, fastholde forpligtelsen til at respektere menneskerettighederne og de politiske rettigheder i Tjetjenien. Derom er vi jo enige, men om midlerne er vi uenige, og det vil jo vise sig ved afstemningen.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg vil godt takke udenrigsministeren for det sidste indlæg og spørge i forlængelse af det.

I sit forrige indlæg sagde udenrigsministeren, at det, at man bare henviste til gamle erklæringer, ikke betød noget. Jeg går ud fra, at udenrigsministeren ikke mente det, for i alle internationale erklæringer er det jo sådan, at når man refererer til en tidligere vedtagelse, betyder det, at den står ved magt. Det vil sige, at den tidligere vedtagelse om at få Rusland indbragt for domstolen står ved magt i Europarådet.

På et andet punkt har man ændret mening, nemlig med hensyn til, hvorvidt Rusland skulle smides ud. Nu er vi alle sammen enige om, at det skal de ikke. Jeg vil godt spørge udenrigsministeren, om han i hvert fald vil gå herop og bekræfte over for os, at retsopgøret skal gennemføres. Det vil sige, at hvis ikke det lykkes russerne at få det gjort selv, og det er der ikke meget, der tyder på i øjeblikket, så må man bruge de internationale midler, man har til det, for det er vigtigt, at de voldsomme krænkelser, der er sket, ikke får lov til at forsvinde i – ja glemselen forsvinder de jo ikke i, men i den store, grumme fortrængning.

Kl. 13.50

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Søren Søndergaard som ordfører for forespørgerne.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil også godt takke for debatten, og jeg vil også godt sige, at for os er det vigtigt at sikre, at der stadig væk er et stort flertal i Folketinget, som stiller sig kritisk over for det, der foregår i Tjetjenien, og over for russernes fremfærd der. Men vi synes, det er ærgerligt, at den enighed ikke bliver fulgt op med nogle konkrete handlinger. Det er der, forskellen ligger.

Ud fra den debat, der har været, er det klart, at man i det, der vil blive flertallet, lægger megen vægt på, at der er sket fremskridt. Det er utvivlsomt rigtigt, at der i hvert fald er sket ændringer og også på nogle punkter fremskridt. Det, der bare er vigtigt for mig at understrege, er, at den udvikling ikke er af ny dato. Faktisk er det sådan, at de fremskridt har været undervejs over en længere periode, og jeg vil godt lige oplæse, hvad den tidligere udenrigsminister skrev i et brev den 25. juni 2001, for at understrege den pointe. Han skrev:

»Regeringen« – altså den daværende regering – »mener ikke, at vi i den nuværende situation skal rejse en statsklagesag alene. Det vil ikke forbedre chancerne for, at Danmark kan bidrage til faktisk at lette situationen for mennesker i Tjetjenien.

Dialog og samarbejde med Rusland såvel bilateralt som gennem EU må fastholdes og udbygges, ikke mindst i lyset af de udfordringer, vi i øvrigt står over for i Europa i de kommende år. Det er herigennem vi især har mulighed for at tilvejebringe de helt nødvendige forbedringer i forholdene.

Den russiske accept af OSCE's bistandsgruppes tilbagevenden til Tjetjenien for få dage siden kan betragtes som et positivt resultat af den kritiske dialog med Rusland, som førtes både fra europæisk som amerikansk side.«

Så går man over til at nævne, at der i øvrigt også er sket en igangsættelse af behandling af klager over forbrydelser begået i Tjetjenien.

Så selve det, at der sker fremskridt, er ikke noget, som ligesom kendetegner det sidste halve år. Det er noget, der har været klart i en lang periode. Det, vi har hæftet os ved, er, at på trods af de fremskridt er det helt afgørende, at de overgreb, som er foregået, bliver bedømt af en international domstol, og de overgreb, der er begået, forsvinder altså ikke.

Så bliver det fremstillet en lille smule på den måde, at det er rejst en statsag mod Rusland ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ligesom er noget, der vil få alt til at bryde sammen. Det er muligt, at Rusland vil reagere på den måde, det vil jeg ikke fuldstændig udelukke, men så synes vi, at det i sig selv er meget interessant. Rusland har jo skrevet under på en konvention, Rusland er med i en forsamling, hvor det at bruge domstolen er en respekteret fremgangsmåde. Hvis et land, der er med i Europarådet, ikke vil acceptere, at andre lande bruger domstolen til at få afklaret, om der er